

23 augustus 2020, éérentwintigste zondag door het jaar, jaar A

**Lezingen: Jes 22, 19-23 De sleutels van Davids huis
Rom 11, 33-36 Onpeilbare rijkdom van Gods wijsheid
Mt 16, 13-20 De sleutels van het Rijk der Hemelen**

Homilie

Beste vrienden,

De passage van vandaag gaat over de sleutels van het Rijk der Hemelen. En we horen dat Petrus die in handen krijgt. Vandaar dat hij al bijna 2000 jaar lang vaak wordt afgebeeld met de sleutels in handen. Maar voor dat gebeurt in het evangelie hebben we toch reeds het ene en het andere gelezen dat ook van belang is. De ene - vrij onbekende Sjebna (hofmaarschalk en tempeloverste) - wordt afgezet, zo lezen we in Jesaja. De sleutels, tekenen van zijn macht, worden hem ontnomen.

Sjebna was een bestuurder, een adviseur des Konings, een soort van eerste minister. Hij diende er voor te zorgen dat rondom hof en tempel alles perfect liep in Jeruzalem. Die Sjebna en de profeet Jesaja leefden in een tijd dat Jeruzalem elke dag ingenomen kon worden door de koning van Babel. Alles wees erop dat het gevaar van die kant zou komen. Maar Sjebna doet er niets aan. De Bijbel vertelt dat hij druk doende was met zijn eigen grafmonument. Hij was bezig met zijn eigen praalgraf, misschien bang anders vergeten te worden. En intussen houdt hij in Jeruzalem de schijn op dat alles koek en ei is. Jesaja wilde dat mensen als Sjebna zich bezig houden met wezenlijke dingen en meer aandacht zouden hebben voor wie geen praalgraf wacht. Omdat hij een lakei is met oog voor uiterlijk vertoon en schijnvrede, worden hem de sleutels van tempel en hof ontnomen en iemand gezocht die als een vader zijn zal voor de mensen.

En daarna volgt op het einde van het evangelie Petrus aan wie de sleutels worden overhandigd. Maar is Petrus zoveel beter dan Sjebna? In het evangelie valt hij voortdurend door de mand. Vorige week ging hij nog kopje onder. Hij doet stoer, maar als het erop aankomt is hij bang. Soms is het een driftkikker en andere keren een stoethaspel die niet weet wat hij zegt. Jezus noemt hem een 'kei van een kerel', maar ook 'een steen des aanstoets'. Waarom dan precies Petrus? Wellicht omdat Petrus, ondanks al zijn mankementen, erg goed aanvoelde waar het Jezus om te doen is. Niet de perfectie, de orde en regel die je weet te handhaven is maatgevend bij God (zoals Sjebna deed), maar de hartstocht waarmee je echt van mensen houdt is bepalend. En dan ben je bij die hartverwarmende Petrus aan het goede adres.

Maar toch is wat we hoorden tussen die beide verhalen erg cruciaal om de beide verhalen goed te plaatsen. Eerst is er de tweede lezing over de onpeilbare wijsheid van God. Dat kan er toe leiden dat het ons, als mens, niet altijd direct duidelijk is wat de bedoeling is van rare dingen die gebeuren in de wereld of tot bedenkingen die we hebben bij kerkleiders of wereldleiders. Ondoorgrondelijk zijn zijn beslissingen, als alpha en omega der dingen. Laten we zo zeggen: ook als mens weten we dat eens iets van buitenaf anders bekijken andere inzichten en oplossingen oplevert dan als je temidden van het probleem of strijdgewoel staat. We zijn uit Hem, door Hem en voor Hem. We lijken dus in goede handen, ook als het soms tot rare situaties aanleiding geeft.

Daarna horen we aan het begin van de evangelietekst dat Jezus twee vragen stelt: Wie zeggen de mensen dat Ik ben? Wie leiding wil geven, moet blijkbaar weten wat er onder de mensen leeft. En moet bereid zijn met een veelheid van antwoorden te leven. Het kan zijn Johannes de Doper, Elia, Jeremia of een van de andere profeten. Mensen kijken terug in de tijd voor eventuele antwoorden. Vandaar dat Jezus de vraag herformuleert: Wie zeg jij dat Ik ben? Van hem wordt ook verwacht gelovig te getuigen over Jezus als de zoon van de levende God. Dus Petrus zegt: de mensenzoon en hij licht dat dan nog wat toe 'Gij zijt de Christus, de Zoon van de levende God; dat is de God van onze vaders, van Abraham, Isaak en Jakob, de God die ons redding heeft gebracht. De Christus betekent: De Messias, De Gezalfde'. Petrus praat de mensen niet na. Hij laat zich niet meenemen in populaire opvattingen over de Bijbel of over de profeten. God heeft iets in zijn hart gelegd dat hij nu uitspreekt.

Omdat Petrus blijkbaar kan luisteren en op tijd authentiek durft spreken, is hij ondanks allerlei mankementen de aangewezen man. Jezus zal zijn Kerk bouwen op een Petrus die luistert naar God. Dat slaat ook op die sleutelmacht waar we het in het begin over hadden. Petrus krijgt de sleutelmacht, hij moet Jezus vertegenwoordigen als zijn opvolger, als zijn plaatsbekleder, als opperherder. Als God ons als levende stenen wil voegen in zijn tempel de Kerk, dan moeten wij net als Petrus luisteren naar God. En dat is best een uitdaging weten we allen. Het krijgen van de sleutel is dan ook grootser dan het lijkt: Een sleutel is eigenlijk maar een klein ding, en toch kan het de zwaarste deuren ontsluiten. Wie de sleutel heeft, heeft toegang, macht en bezit. Die sleutels wijzen vaak op een levenshouding die kenmerkend is voor deze tijd. Ik wil graag mijn hele leven in de greep krijgen; ik wil alles zelf vasthouden en zeker stellen. Een belangrijk mens moet een heel pak sleutels bij zich hebben. Maar zit de juiste sleutel er tussen? En al die sleutels zal ik sowieso ooit achterlaten. Tegenwoordig worden mij zoveel sleutels voor een gelukkig leven aangeboden.

Maar ik moet opletten voor de valse sleutels die in omloop zijn, en die niet passen op het ware levensgeluk. En toch zegt Jezus tot ieder van ons: 'Ik zal je de sleutel geven tot een zinvol leven'. Het is de sleutel die Jezus zelf gebruikt heeft, Jezus heeft niets afgesloten, Hij heeft alles gegeven aan anderen.

Hij zegt dat het geluk veel te maken heeft met zich open te stellen voor de nood van anderen. Daarom heeft Hij, als laatste bewijs van zijn liefde, zijn eigen hart laten openen en is Hij voor ons geworden; 'een deur die open staat'. Ik mag voor anderen de deur naar het geluk ontsluiten.

En met wat zullen wij dan straks aankomen aan de poort van ons eeuwige huis: een bankrekening, een boek, een viool of een schilderij. Of zijn we zoals het oude vrouwtje die met lege handen aankomt aan de hemelpoort. Kent u het verhaaltje:

Maar een oud vrouwtje, ergens achteraan had niets.
Ze schaamde zich, "Ik heb niets bij me", klaagde ze.
Toen ze bij Petrus kwam liet ze haar lege handen zien.
"Sorry, ik wist niet dat ik iets moest meebrengen, ik had niets".
Ze sloeg haar ogen neer, en wachtte tot Petrus haar terug zou sturen.
Maar Petrus zei: "Niets in uw handen? Zie je niet het eelt en de rimpels, zie je niet al die jaren die je voor iedereen hebt gewerkt?
Zie je niet dat ze leeg zijn omdat je alles hebt weggegeven?"
En Petrus riep naar de rij wachtenden: "Maak plaats voor deze vrouw, want zij heeft het mooiste geschenk van ons allemaal!"

Luc Nijs